

Tina Sammi

4.7.2018

Työ- ja elinkeinoministeriö

kirjaamo@tem.fi

harri.roudasmaa@tem.fi

Viite: TEM/1083/03.01.02/2018

LUONNOKSET KAASULAITTEITA KOSKEVISTA VALTIONEUVOSTON ASETUKSISTA

Työ- ja elinkeinoministeriön pyydettyä 25.05.2018 lausuntoa otsikossa mainituista luonnoksista Ölly- ja biopolttoaineala ry esittää lausuntonaan seuraavaa.

Esitettyjen luonnoksien tarkoituksena on täydentää 1.7.2018 voimaan tulevaa kaasulaitelakia (502/2018). Kaasulaitelaki sekä esitetyt luonnokset ovat luonteeltaan lähinnä säädösteknisiä ja toteutustavaltaan säädöspohjaa selkeyttävä.

Ölly- ja biopolttoaineala pitää kannatettavana, että Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/426 soveltamisalan kaasulaitteista sekä niiden yhteydessä käytettävistä käyttötarvikkeista säädetään omina asetuksina. Edellä mainitun EU-asetuksen soveltamisalaan kuuluvien kaasulaitteiden käyttö painottuu kotitalouksien vapaa-ajan toimintoihin. Tyypillisimmät soveltamisalan kaasulaitteet ovat grillit, liedet, huonetilojen ja terassien lämmittimet, retkikeittimet sekä jääkaapit.

Ölly- ja biopolttoaineala haluaa kuitenkin kiinnittää huomiota lausuntopyynnön muistioon sekä valtioneuvoston asetukseen kaasulaitteista sekä valtioneuvoston asetukseen nestekaasulaitosten turvallisuusvaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta.

Muistio

Muistiossa käytettävä sana paineventtiili tulisi korvata termillä paineensäädin.

Muistion **kohdan Kolme uutta valtioneuvoston asetusta** toisessa momentissa on esitetty, että asetuksessa säädettäisiin kaasulaitteiden käyttöpaineista ja poltettavien kaasujen keskeisistä fysikaalisista ja kemiallisista ominaisuuksista. Valtioneuvoston asetuksessa nestekaasulaitosten turvallisuusvaatimuksista (858/2012) 4 §:ssä on nestekaasu on määritelty seuraavasti:

Nestekaasulla tarkoitetaan teknistä laatua olevaa hiilivetyseosta, jonka höyrynpaine on 70 celsiusasteen lämpötilassa enintään 31 baaria ja joka sisältää pääasiallisesti C3- ja C4-hiilivetyjä; C3-hiiliveyissä pääkomponentteina ovat propaani ja propeeni ja C4-hiilivedyissä butaani ja buteeni. Kaasulaitteiden toimivuuden ja turvallisen käytön kannalta on olennaista standardissa *SFS-EN 427 Testikaasut. Testipaineet. Laiteluokat* esitetty kaasujen luokittelu kaasuryhmiin ja niiden alaryhmiin sekä näissä ryhmissä Wobbe- ja lämpöarvojen sekä paineiden sallitut vaihteluvälit. EU:n kaasulaiteasetuksen 4 artiklassa edellytetään, että jäsenvaltiot ilmoittavat Euroopan komissiolle jäsenvaltioissa vallitsevat kaasujen toimitusolosuhteet, että laitevalmistajat voivat markkinoida kullekin valtiolle soveltuvia kaasulaitteita. Jos asetuksessa säädettäisiin tarkasti toimitettavien kaasujen koostumus, ei sitä voisi poiketa, vaikka edellä esitetyt turvallisuuteen ja toimivuuteen vaikuttavat asiat toteutuisivat. Öljy- ja biopolttoaineala ehdottaa muistioon seuraavaa muutosta:

”Lisäksi asetuksessa säädettäisiin kaasulaitteiden käyttöpainesta. ~~ja poltettavien kaasujen keskeisistä fysikaalisista ja kemiallisista ominaisuuksista.~~

Työ- ja elinkeinoministeriön sivustolla tultaisiin julkaisemaan jäsenvaltioiden Euroopan komissiolle ilmoitetut kaasulaiteasetuksen 4 artiklan mukaisesti jäsenvaltioissa vallitsevat kaasujen toimitusolosuhteet.”

Muistion **kohdan 2.2.2 Uusi valtioneuvoston asetus kaasulaitteista** toisessa momentissa todetaan, että Asetuksen soveltamisalaan kuuluisivat myös kaasulaiteasetuksen 4 artiklassa määritelty kaasujen toimitusolosuhteita koskeva ilmoitus. Edellä esitetyn perusteella Öljy- ja biopolttoaineala ehdottaa kohdan 2.2.2 toisen momentin poistamista muistiosta.

Kohdan **2.2.2 Uusivaltioneuvoston asetus kaasulaitteista** 9. – 13. momenteissa esitetään nestekaasulaitteistojen paineensäätimien vaatimuksia. EU:n asetuksen kaasulaite on sama kuin Valtioneuvoston asetuksen nestekaasulaitosten turvallisuusvaatimuksista (858/2018) 4 §:ssä määritelty käyttölaite. Käyttölaitteella tarkoitetaan laitetta, jossa nestekaasua käytetään lämmön kehittämiseen, valaistukseen tai muuhun tekniseen käyttöön; käyttölaitteiksi katsotaan esimerkiksi nestekaasulla toimivat liedet, vedenlämmittimet, lämmittimet ja valaisimet sekä nestekaasupolttimet. Käyttölaitteistolla tarkoitetaan käyttölaitteiden, höyrystimien, putkistojen ja sen varusteiden sekä säiliön muodostamaa kokonaisuutta. Pienasennuskohteissa voidaan kaasu syöttää käyttölaitteelle suoraan letkulla käyttölaitteen vieressä olevasta kaasupullosta tai ulos sijoitetusta kaasupullosta, jolloin 30 millibaarin paineensäädin on asennettuna kaasupullon

pulloventtiiliin. Ulos sijoitettu kaasupullo yhdistetään letkulla kiinteään putkistoon ja käyttölaite yhdistetään letkulla kiinteään putkistoon. Käyttölaitteen tai –laitteiden tarvitsema kaasu voidaan syöttää myös rinnan kytketyistä kaasupulloista tai kaasuastioista, jolloin paineensäätö voi tapahtua suoraan kaasupulloihin tai –astioihin liitetyillä 30 millibaarin paineensäätimillä tai portaittain alentamalla paine putkistoon asennetuilla paineensäätimillä käyttölaitteelle sopivaan 30 millibaarin nimellispaineeseen. Suoraan kaasupulloon liitettävänä paineensäätimenä käytetään 30 millibaarin paineensäädintä, joka ei saa olla säädettävissä sekä putkistossa oleva viimeinen paineensäädin, joka säätää käyttölaitteille paineen 30 millibaariin, ei saa olla säädettävissä. Standardissa SFS 5992 *Nestekaasuasennus. Pienkäyttö* on kuvattu kotitalouskohteiden asuinrakennusten ja vapaa-ajanasuntojen hyvä asennustapa. Öljy- ja biopolttoaineala ehdottaa, että edellä esitetyt asiat otettaisiin huomioon kohdan 2.2.2 9. – 13. momenteissa.

Kohdan **2.2.2 Uusivaltioneuvon asetus kaasulaitteista** 15.

momenteissa esitetään Euroopan komissiolle ilmoitettavat kaasujen toimitusolosuhteet liitettäväksi osaksi kansallista säädöstä. Öljy- ja biopolttoaineala kannattaa, että Euroopan komissiolle ilmoitettavat kaasujen toimitusolosuhteet ovat kansallisesti julkaistuina ja ehdottaa edellä esitetyn mukaisesti kaasujen toimitusolosuhteiden julkaisemista ministeriön sivustolla. Öljy- ja biopolttoaineala ehdottaa seuraavaa muutosta kohdan 2.2.2 15. momenttiin:

”7 §. *Kaasujen toimitusolosuhteet.* Kaasulaitteen turvallisen toiminnan kannalta on oleellista tietää poltettavan nestekaasun tai maakaasun kemiallis-fysikaaliset ominaisuudet ja sen keskeiset tekniset suorituskykyä kuvaavat suuret. Tällaisia ovat muun muassa ~~toimitettavan kaasun sisältämien hiilivetyjen hiiliketjun pituus kaasun koostumus seoksissa bruttolämpöarvo ja Wobbe-arvot~~ luku. Jotta valmistajat ja maahantuojat voisivat toimittaa poltto-ominaisuuksiltaan oikeita laitteita markkinoille, niiden tulee tietää kohdemaassa käytettävien kaasujen ~~ominaisuudet edellä mainitut suorituskykyä kuvaavat suuret sekä jäsenvaltiossa käytettävät kaasuryhmät~~. Tämän vuoksi kaasujen toimitusolosuhteet ilmoitetaan Euroopan komission kautta muiden jäsenvaltioiden käyttöön kaasulaiteasetuksen 4 artiklan mukaisesti. Näitä tietoja ei ole ollut Suomessa aikaisemmin kootusti ja julkisesti saatavilla ~~maksullista standardia SFS-EN 437 Testikaasut. Testipaineet. Laiteluokat lukuun ottamatta~~, joten olisi perusteltua julkaista vastaavat tiedot kuin Euroopan komissiolle tehtävässä ilmoituksessa myös kansallisesti. Kaasujen toimitusolosuhteissa ei juurikaan tapahdu ~~olennaisia~~ muutoksia, joten odotettavissa ei olisi usein toistuvaa tarvetta muuttaa ~~ministeriön sivuilla julkaistavaa liitteenä olevaa taulukkoa.~~”

Muistion kohtaan 2.2.4 Valtioneuvoston asetus nestekaasulaitosten turvallisuusvaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta Öljy- ja biopolttoaineala ehdottaa lisättävän seuraavaa:

”5 §. Nestekaasun pienkäyttö. Lisättäisiin pykälään 5. momentti viittauksella uuteen kaasulaitelakiin, jossa säädetään pienkäytön nestekaasuasennuksissa käytettävien kaasulaitteiden ja käyttötarvikkeiden vaatimuksista.”

Valtioneuvoston asetus kaasulaitteista

Öljy- ja biopolttoaineala ehdottaa seuraavia pykälämuutoksia:

6 §

Kaasulaitteiden käyttöpaineet

5 §

Nestekaasulaitteen ~~paineensäätimet~~ **paineensäätö** **Paineensäädin, joka säätää käyttölaitteille paineen 30 millibaariin, ei saa olla säädettävissä.** Kotitaloudessa ~~käytettävään kaasulaitteen~~ kaasupulloon liitettävän paineensäätimen nimellispaineen tulee olla 30 millibaaria eikä säätimen paine saa olla säädettävissä. Paineensäätimen tulee toimia turvallisesti -30 celsiusasteen lämpötilassa ja soveltua käytettäväksi niissä lämpötiloissa, joihin ne käyttöolosuhteissa joutuvat.

Paineensäätimessä tulee olla pysyvästi merkittynä:

- 1) valmistajan tai maahantuojan nimi tai tavaramerkki
- 2) nimellisanto kilogrammaa tunnissa propaania;
- 3) nimellispaine 30 millibaaria;
- 4) säätimen valmistusvuosi

Paineensäädintä tulee seurata käyttöohje.

7 §

Kaasujen toimitusolosuhteet

~~Suomessa käytettävissä kaasulaitteissa poltettavien nestekaasun ja maakaasun keskeiset kemialliset ja fysikaaliset ominaisuudet on esitetty tämän asetuksen liitteessä.~~ Työ- ja elinkeinoministeriön sivustolla julkaistaan taulukko jäsenvaltioiden Euroopan komissiolle

Tina Sammi

4.7.2018

kaasulaiteasetuksen 4 artiklan mukaisesti ilmoittamat kaasujen toimitusolosuhteet.

Liite

Kaasun toimitusolosuhteen

Ehdotetaan poistettavaksi.

Valtioneuvoston asetus nestekaasulaitosten turvallisuusvaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Öljy- ja biopolttoaineala haluaa huomauttaa, että nestekaasuasetuksen 53 §:ää käytetään teollisuuskohteisiin.

Öljy- ja biopolttoaineala ehdottaa seuraavia pykälämuutoksia:

kumotaan nestekaasulaitosten turvallisuusvaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen (858/2012) ~~53 § ja~~ liitteen kohdat 3,4 ja 5 *muutetaan* 3 §:n 1 ja 2 momentti sekä **5 §:ään lisätään 5 momentti** seuraavasti:

5 §. Nestekaasun pienkäyttö.

Kaasulaitelaisissa (502/2018) säädetään pienkäytön nestekaasuasennuksissa käytettävien kaasulaitteiden ja käyttötarvikkeiden vaatimuksista.

ÖLJY- JA BIOPOLTTOAINEALA

Tina Sammi
erityisasiantuntija